

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 12 d'octubre de 2016

32. Les obres de misericòrdia corporals i espirituals

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

En les catequesis anteriors hem reflexionat sobre el gran misteri de la misericòrdia de Déu. Hem meditat sobre la manera d'actuar del Pare a l'Antic Testament i després, a través de les narracions evangèliques, hem vist com Jesús, en les seves paraules i en els seus gestos, és l'encarnació de la Misericòrdia. Ell, per la seva part, ha ensenyat als seus deixebles: «Sigueu misericordiosos com el vostre Pare» (Lc 6,36). És un compromís que requereix el coneixement i l'acció de cada cristià. Efectivament, no n'hi ha prou a adquirir experiència de misericòrdia de Déu en la vida pròpia; cal que qualsevol persona que la rep es converteixi també en signe i instrument per als altres. La misericòrdia, a més, no està reservada només per a moments particulars, sinó que abraça tota la nostra experiència quotidiana.

Així, com podem ser testimonis de misericòrdia? No pensem que es tracta de complir grans esforços o gestos sobrehumans. No, no és així. El Senyor ens indica un camí molt més simple, fet de petits gestos que, això no obstant, davant els seus ulls tenen un gran valor, fins al punt que ens ha dit que sobre aquests gestos serem jutjats. En efecte, una de les pàgines més boniques de l'Evangeli de Mateu ens mostra l'ensenyament que podem considerar d'alguna manera com el «testament de Jesús» per part de l'evangelista, que va experimentar directament damunt seu l'acció de la Misericòrdia. Jesús diu que cada vegada que donem menjar a qui té fam i beure a qui té set, vestim una persona despullada i acollim el foraster, visitem un malalt o un presoner, ho fem a Ell (cf. Mt 25,31-46). L'Església ha anomenat aquests gestos «obres de misericòrdia corporals», perquè socorren les persones en les seves necessitats materials.

A més, hi ha set obres de misericòrdia més anomenades «espirituals», que afecten altres exigències igualment importants, sobretot avui, perquè toquen l'esfera íntima de les persones i sovint són les que fan patir més. Segurament tots recordem una que va entrar a formar part del llenguatge comú: «Suportar pacientment les persones molestes.» Que n'hi ha, hi ha moltes persones molestes! Podria semblar una cosa poc important, que ens fa somriure, però conté un sentiment de caritat profunda; i així és també per a les altres sis que és bo de recordar: donar consell a qui l'ha de menester, ensenyar a qui no sap, corregir el qui va errat, consolar el qui està trist, perdonar les ofenses, pregar a Déu pels vius i pels difunts. Són coses de cada dia! «Jo estic trist...» «Déu t'ajudarà. Ara no tinc temps...» No! M'aturo, l'escolto, perdo el temps i el consolo, aquest és un gest de misericòrdia i això s'ha fet no sols a ell, s'ha fet a Jesús!

En les properes catequesis ens fixarem en aquestes obres, que l'Església ens presenta com la manera concreta de viure la misericòrdia. En el decurs dels segles moltes persones senzilles les han posades en pràctica, donant així un testimoni genuí de la seva fe. L'Església per altra part, fidel al seu Senyor, nodreix d'un amor preferencial els més dèbils. Sovint són les persones properes a nosaltres aquelles que necessiten la nostra ajuda. No hem d'anar a la recerca de grans empreses per a realitzar. Més val començar per les més senzilles, que el Senyor indica com les més urgents. En un món desgraciadament afectat pel virus de la indiferència, les obres de misericòrdia són el

millor antídoto. Ens eduquen, efectivament, per ocupar-nos de les exigències més elementals dels nostres «germans més petits» (cf. Mt 25,40), en els quals és present Jesús. Sempre Jesús hi és present. Allí on hi ha necessitat, una persona que té una necessitat, sigui material o espiritual, Jesús és allí. Reconèixer el seu rostre en qui es troba necessitat és un desafiament veritable contra la indiferència. Ens permet estar sempre més alerta, evitant que Crist ens passi pel costat sense que el reconeguem. Em ve a la memòria la frase de sant Agustí: «Timeo Iesum transeuntem» (serm., 88,14,13) 'Tinc por que el Senyor passi' i no el reconegui, que el Senyor passi davant meu en una d'aquestes persones petites, necessitades i jo no m'adoni que és Jesús. Tinc por que el Senyor passi i no el reconegui! M'he preguntat per què sant Agustí va dir que teméssim el pas de Jesús. La resposta, desgraciadament, es troba en els nostres comportaments: perquè sovint estem distrets, indiferents, i quan el Senyor ens passa a prop perdem l'ocasió de l'encontre amb ell.

Les obres de misericòrdia desperten en nosaltres l'exigència i la capacitat de fer viva i laboriosa la fe amb la caritat. Estic convençut que a través d'aquests simples gestos quotidians podem complir una veritable revolució cultural, com va esdevenir-se en el passat. Si cada un de nosaltres, cada dia, compleix un d'aquests gestos, aquesta serà la revolució del món. Però tots, cada un de nosaltres. Quants sants es recorden encara avui, no per les grans obres que van fer, sinó per la caritat que van saber transmetre! Pensem en la mare Teresa, canonitzada fa poc: no la recordem per les moltes cases que ha obert pel món, sinó perquè s'inclinava sobre cada persona que trobava enmig del carrer per a tornar-li la dignitat. Quants infants abandonats va estrènyer entre els seus braços, quants moribunds va acompanyar al llinar de l'eternitat agafant-los la mà! Aquestes obres de misericòrdia són els trets del rostre de Jesucrist que té cura dels seus germans més petits per a portar a cada un la tendresa i la proximitat de Déu. Que l'Esperit Sant ens ajudi, que l'Esperit Sant encengui en nosaltres el desig de viure amb aquest estil de vida: almenys complir-ne una cada dia, almenys això!

Aprenem de nou de memòria les obres de misericòrdia corporals i espirituals i demanem al Senyor que ens ajudi a posar-les en pràctica cada dia i en el moment en què veiem Jesús en una persona necessitada.

CRIDA PER SÍRIA

Vull subratllar i reiterar la meva proximitat a totes les víctimes del conflicte inhumà de Síria. És amb un caràcter d'urgència que renovo la meva crida, implorant, amb totes les meves forces, als responsables, perquè s'arribi a un alto al foc immediat, que sigui imposat i respectat almenys durant el temps necessari per a consentir l'evacuació dels civils, sobretot dels infants, que estan encara atrapats sota els crús bombardejos.

CRIDA

Demà, 13 d'octubre, és la Jornada internacional per a la reducció dels desastres naturals, que enguany proposa el tema: «Reduir la mortalitat.» Efectivament els desastres naturals podrien ser evitats o almenys limitats, ja que els seus efectes provenen sovint de la manca de cura del medi ambient per part de l'home. Animo per tant a unir els esforços de manera previsorament pel que fa a la tutela de la nostra casa comuna, promovent una cultura de prevenció, amb l'ajuda també dels nous coneixements, reduint els riscos per a les poblacions més vulnerables.